

עפ"א 36491/08/21 - יואב קיץ נגד עיריית עכו

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 36491-08-21 קיץ 14 אוקטובר 2021

כבוד השופט אינאס סלאמה
יואב קיץ
עיריית עכו
ע"י עו"ד אסף שלם

לפני:
המערער
נגד
המשיבה

פסק דין

1. לפניי ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בעכו (כב' השופטת ג' טנוס) בתיק ח"נ 50723-12-19, במסגרתו הורשע המערער (בהכרעת הדין מיום 31.5.2021) בעבירה לפי סעיף 12(א) לחוק העזר לעכו (העמדת רכב וחנייתו), התשנ"א-1990 (להלן: "החוק").

2. בגזר דינו מיום 6.7.2021, בעקבות ההרשעה כאמור, השית בית המשפט קמא על המערער קנס בסך 200 ₪, כפל הקנס המקורי, וזאת לתשלום בתוך 60 יום.

הערעור מופנה הן כנגד הכרעת הדין והן כנגד גזר הדין.

רקע והשתלשלות ההליך בבית המשפט קמא

3. בכתב האישום שהוגש נגד המערער אל בית המשפט קמא נטען, כי בתאריך 16.5.2019, בשעה 08:30, בעכו, ברח' בן עמי ליד בית מספר 2, המערער החנה את רכבו מבלי ששולמה אגרת חנייה במקום חנייה מוסדרת.

4. בישיבה שנקבעה להקראת כתב האישום, הודה המערער כי שהה במקום ובזמן הנטען בכתב האישום וכן בהיותו הבעלים של הרכב, אך כפר בחוקיות הצבת התמרור. הוא טען, כי אסור שיהיו במקום יותר משלושה תמרורים על אותו עמוד (לטענתו הוצבו 4 תמרורים). עוד טען, כי תוקף כל תמרור הוא "מקו התמרור והלאה" וכי הוא לא הגיע לקו התמרור בכלל.

משעסקינן במחלוקת משפטית גרידא, התבקש בית המשפט לקבוע מועד להשמעת סיכומים במסגרתו יוגשו גם כל האסמכתאות שבדעת הצדדים להגיש. בהמשך, נקבע כי הסיכומים יוגשו בכתב.

5. לאחר שהוגשו סיכומי הצדדים, נתן בית המשפט קמא את הכרעת דינו בה פורטו טענותיו של המערער נגד חוקיות התמרון כפי שאלה נטענו בדיון וגם בסיכומים בכתב מטעמו. בית המשפט קמא ציין כי המערער ויתר בסיכומים על מקצת הטענות שהעלה בדיון, כך ש"הטענות היחידות שנותרו על הפרק ... נוגעות לצבע תמרון מס' 439 שהוצב על העמוד ולסדר המשובש בהם הוצבו התמרורים על העמוד". בכך, המערער ויתר למעשה בסיכומיו על הטענות הנוגעות למספר התמרורים שהוצבו על אותו עמוד ולמקום הצבת העמוד.

6. בהכרעת דין מנומקת ומפורטת היטב, קבע בית המשפט קמא כי מדובר במפרץ לחניית רכבים, כאשר שפת המדרכה צבועה בכחול לבן, ובחלק הפנימי של המדרכה מוצב עמוד ועליו התמרורים הבאים לפי הסדר הבא: תמרון המודיע על אפשרות לתשלום עבור החנייה באמצעות "שומון" "פנגו", מתחתיו תמרון 626 המסדיר את החנייה בתשלום ומתחתיו תמרון 439 אשר מפרט את הימים והשעות בהם החנייה הינה בתשלום.

בדחות את טענת המערער כי תמרון 439 אינו מהווה תמרון כמשמעותו בחוק, אלא שלט שאין לו כל משמעות, בשים לב לכך שצבעו אמור להיות צהוב, קבע בית המשפט קמא כי "עיון בתמונה של התמרון 439 שבנדון מלמדת כי צבעו הוא צהוב. אמנם צהוב דהוי למדי, אך צהוב". משכך, דחה בית המשפט קמא את טענת המערער כי נפל פגם בצבעו של התמרון.

7. אשר לטענה בדבר שיבוש בסדר הצבת התמרורים על העמוד, שכן השלט הפרסומי המפנה ל"שומון", אמור להיות מתחת לשאר התמרורים ולא מעליהם, קבע בית המשפט קמא כי אכן בהתאם ל"הנחיות להצבת תמרורים 2020", שלט כאמור יש להציב מתחת לתמרון אליו הוא מתייחס, אולם בית המשפט לא שוכנע כי מדובר בפגם מהותי המצדיק את זיכוי הנאשם אשר לא טען כי לא הבין את תוכן התמרורים בדבר הסדרת החנייה במקום בו החנה את רכבו וממילא לא טען כי לא הבין את ההנחיה לגבי אופן ביצוע התשלום. יתרה מכך, המשיך בית המשפט קמא וקבע, בהתאם לסעיף 5 "לדברי הפתיחה של ההנחיות", סטייה קלה במידותיו, צבעו, צורתו ואופן הצבתו של תמרון אין בה כדי לשנות מתוכנו ולא תיגרע מתוקפו. משכך, ובקובעו כי המדובר ב"סטייה קלה" מהאמור בהנחיות, לא מצא בית המשפט קמא כי בפגם עליו הצביע המערער יש "כדי להביא לביטול הדו"ח והודעת הקנס או כדי להוות הגנה טובה בפניהם".

בית המשפט קמא הטעים, כי ההנחיות המדוברות הן הנחיות של המפקח הארצי על התעבורה במשרד התחבורה שנועדו לשמש את רשויות התמרון בבואן להציב תמרורים בדרך. לפיכך, גם אם תמרון מסוים מוצב שלא בהתאם להנחיה כזו או אחרת, אין בכך כדי להביא לבטלותו או לביטולו באופן גורף.

8. להשלמת התמונה יצוין, כי לאחר שדחה את טענות ההגנה של המערער כפי שאלה קיבלו ביטוי בסיכומים מטעמו, ובבחינת למעלה מהצורך, בחן בית המשפט קמא את הטענות שהעלה בדיון, אף שויתר עליהן, וגם אותן מצא בית המשפט קמא לדחות.

9. במסגרת גזר הדין, קבע בית משפט קמא כי אמנם לא היה במקרה דנן ניהול סרק של ההליך, "אולם אין ספק כי חלק מהטענות שהועלו היו טענות שמוטב אילו לא נטענו על ידי הנאשם (המערער - א' ס') ובכל מקרה לא עומדת לו ההקלה בשל הודאה באשמה וחסכון בזמן שיפוטי".

בהתחשב במכלול הטענות של הצדדים, גזר בית המשפט קמא כאמור על המערער, קנס בדמות "כפל הקנס המקורי, דהיינו, סכום של 200 ₪ אשר ישולמו תוך 60 ימים".

תמצית הטענות בערעור

10. בערעור שלפניי, טען המערער כי בסיכומיו העלה שתי טענות: "א) טענה עיקרית - לעניין התמרורים עצמם; ב) טענת משנה - לעניין אופן הצבתם". אשר לתמרורים עצמם שב המערער והפנה לצורה של התמרוור כפי שזו נקבעה בהודעת התעבורה (קביעת לוח תמרורים), תשע"א-2010 (להלן: "**הודעת התעבורה**"). לטענתו, תמרוור 439, הוא אותו תמרוור אשר מפרט את הסדרי התשלום במקום, אמור להיות על פי הודעת התעבורה "שלט מלביני אם (כך במקור) רקע בצבע **צהוב**, הטקסט בגופן **שחור**, והמסגרת בצבע **שחור**". בהפנותו לתמונות שצירף לסיכומיו, ציין המערער כי בענייננו מוצבים שני שלטים: "אחד עם רקע **לבן** וטקסט ומסגרת **כחולים** - והשני עם רקע **אפור** וטקסט ומסגרת **שחורים**".

בסוברו כי תמרוור הינו "**החוק**", הרי שכל סטייה מהוראות החוק לגבי כל תמרוור הופכת אותו לשלט שאין בו משמעות חוקית. בית המשפט קמא קבע כי התמרוור שבתמונה הינו בצבע צהוב דהוי, אלא שקביעה זו לדידו של המערער, נוגדת למציאות. זאת ועוד, לא ניתן לטעון כי מדובר ב"**סטייה קלה** ואקראית של תמרוור בודד מבחינת צבעו, אלא **בסט צבעים שונה** מלכתחילה מהצבעים שנקבעו בחוק". לחיזוק טענתו, הפנה המערער לתמונה של תמרוור חדש שהמשיבה הציבה בקרבת מקום על פי ההגדרה שבהודעת התעבורה, בבחינת הפקת לקחים מצדה של המשיבה.

אשר לאופן הצבת התמרורים, ציין המערער, כי אמנם מדובר בטענה משנית אך היא מצטרפת לטענה הראשית באופן שמהווה "הגדלת מרחק נוספת בין הוראות החוק לבין התמרורים שהוצבו בפועל על ידי המשיבה". לטענתו, על עמוד אחד הוצבו ארבעה שלטים שלא כדיון, וגם כאן המדובר בסטייה מהותית שיש בה כדי להשפיע על חוקיות התמרורים.

11. אשר לגזר הדין, מלין המערער על קביעת בית המשפט קמא כי לא עומדת לו הקלה בשל הודאה באשמה וחסכון בזמן שיפוטי, שכן לטענתו סכום הקנס שנקבע על ידי המחוקק (100 ₪) אינו מהווה כל הקלה או הטבה אלא עונש שנקבע כעונש הולם לאור מסוכנות העבירה. בנסיבות אלה, לא מגיעה לו למערער "גם **החמרה** (פי 2!) בעונש בשל ניצול הזכות הבסיסית שלו - וזאת כאשר לא מדובר בניהול סרק...".

12. בדיון לפניי, חזר המערער על עיקר טיעוניו. הוא ציין, כי כאשר הודעת התעבורה מדברת על "סטייה קלה", הכוונה היא לכל מיני פגיעות והשפעות שעשויות להתרחש לתמרוור שהוצב, בין אם בשל פגעי מזג

האוויר או בין אם בשל פגיעה בזדון, כיפוף קל או דהייה מהשמש. המקרה שלנו אינו בבחינת סטייה קלה, שכן לטענתו התמרור מעולם לא היה צהוב. הוא ציין כי בכל הערים שהוא מכיר מוצבים תמרורים כדין ורק אצל המשיבה הדבר אינו בהתאם להנחיות. הוא הפנה לצילום תמרור מהעיר חיפה.

המערער הוסיף וציין כי אם בית המשפט היה קובע שהוא התרשם בעצמו מהתמרור, הרי שלא הייתה למערער כל טענה. הוא גם מוכן שבית משפט זה "ישלח כל גורם אחר, מתמחה או מומחה מטעמו", אולם הקביעה של בית המשפט קמא היא לא יותר מאשר הערכה, ו"כאשר יש פרשנות אפשרית אם המדובר בסטייה קלה אם לאו, זו פרשנות לטובת הנאשם".

עמדת המשיבה

13. ב"כ המשיבה הגיש בדיון לפני את התמונה המקורית כפי שצילם הפקח וציין כי התמונה מראה בבירור כי מדובר בצבע צהוב. בית המשפט קמא אף הוא התרשם כך, והוא אינו מבין על מה המערער הגיש ערעור. אשר לטענה כי התמרור הוחלף, ציין ב"כ המשיבה, כי אינו יודע מה המצב היום וכי הוא מתייחס למצב בעת קבלת הדו"ח. הוא ביקש לדחות את הערעור.

אשר לגזר הדין, ציין ב"כ המשיבה כי הקנס המקסימלי הקבוע בחוק העונשין עומד על סך "14,400 ₪" וכי "המערער מנהל הליכים ומנצל לרעה ההליכים בביהמ"ש", כאשר מדובר בתיק שהתנהל "המון זמן על סכום פעוט", תוך בזבז כספי ציבור אשר עולים על הקנס המקורי.

דין והכרעה

14. לאחר שנתתי דעתי להודעת הערעור על נספחיה, לטיעוני הצדדים בדיון לפני ולאחר שעיינתי בתמונות שהוצגו לעיוני, נחה דעתי כי דין הערעור להידחות, על שני חלקיו.

15. לעניין הכרעת הדין, מן המפורסמות כי אין זו מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאי מהימנות ועובדה של הערכאה הדיונית. התערבות זו, שמורה למקרים חריגים שאין ענייננו נמנה עליהם.

בית המשפט קמא קבע כאמור, תוך עיון בתמונות, כי הצבע של התמרור הינו צהוב שדה ומשכך אין עסקין בפגם בכל הקשור לצבעו של התמרור 439. איני סבור כי קביעה זו של בית המשפט קמא בטעות יסודה, שכן ניתן להתרשם מעיון בתמונות כי צבעו המקורי של התמרור המפרט את הסדרי החנייה בתשלום אינו אפור אלא "צהוב דהוי למדי", כלשונו של בית המשפט קמא. כדי להגיע לקביעה כזו, בית המשפט קמא לא אמור היה לבקר במקום. גם ערכאת הערעור אינה אמורה לשלוח מטעמה

מומחים לדבר.

16. יתרה מכך, סעיף 5 להודעת התעבורה קובע, כהאי לשנא: "סטייה קלה ממידותיו, צבעו, צורתו, אופן הצבתו או מסימונו של תמרור, שאין בה כדי לשנות מתוכנו, לא תגרע מתוקפו". דומה כי עניינו, ככל ואכן התמרור מלכתחילה הוצב בצבע אפור, כאשר הכיתוב על גביו הינו בצבע שחור, חוסה תחת ההגדרה של "סטייה קלה" כפי שזו מעוגנת בסעיף זה. אין חולק, כי ההוראות של התמרור היו ברורות, כי הסדרי החנייה ושעות החנייה בתשלום פורטו כדבעי, וכי יש בפרטים אלה כדי להשלים ולהסביר את תמרור 626 הקובע כי מדובר במקום חנייה מוסדר בתשלום. משכך, יש לקבוע כי הסטייה הקלה מצבעו של התמרור, אין בה כדי לשנות מתוכנו הברור והקריא ועל כן אין בה כדי לגרוע מתוקפו.

בעניין זה דעתי היא כדעתו של בית המשפט קמא ואין לי אלא לאמץ את קביעתו בעניין זה.

17. המערער טען כאמור כי יש להתייחס לתמרור כאל חוק, כך שכל סטייה מהוראות החוק הופכת אותו לשלט שאין בו משמעות חוקית. טענה זו של המערער דינה להידחות, שכן הודעת התעבורה מכירה במפורש באפשרות כי תיתכן סטייה קלה מהקבוע בלוח התמרורים ובהנחיות לעניין מידותיו ותכונותיו של תמרור. סטייה כאמור, אין בה כדי להפוך את התמרור לאבן שאין לה הופכין.

18. כפי שצוין, המערער שב והעלה בהודעת הערעור טענה לעניין אופן הצבת התמרורים ולפיה הוצבו על עמוד אחד יותר מאשר שלושה תמרורים. יאמר מיד, כי המערער ויתר על טענה זו בבית המשפט קמא, כך שלא ברור כיצד ומדוע מצאה היא את דרכה בחזרה אל הודעת הערעור. מסיבה זו בלבד, דין הטענה להידחות.

למעלה מהצורך אציין, כי בית המשפט קמא לא פטר עצמו מהתייחסות גם לטענה זו וקבע, כי מדובר בהצבה של שלושה תמרורים על עמוד אחד וכי אין כל תמרור או שלט רביעי. גם כאן דעתי כדעתו של בית המשפט קמא, שכן יש לראות בתמרור 439 כתמרור אשר מכיל הן את ההודעה לפיה מדובר ב"אזור חנייה מוסדר בתשלום" והן את הפירוט מתחתיה שמציין באיזה שעות ובאיזה ימים החנייה היא אכן בתשלום. אין להתייחס לשני אלה כשני תמרורים נפרדים (לציין כי בית המשפט קמא התייחס לכיתוב בכחול שמופיע מתחת לסמל שכולל את האות P כחלק מתמרור 626). בהינתן האמור, עולה כי קיימים שני תמרורים נוספים מלבד תמרור 439, שהם תמרור 626 (התמרור אשר מסמן אזור חנייה ומכיל את האות P) והשלט הפרסומי לפיו ניתן לשלם על החנייה ביישומונים "פנגו" ו"סלופארק". יוצא שגם הטענה הנוספת שהעלה המערער דינה להידחות.

אוסף ואציין, גם זאת מעבר לנדרש, כי אכן ראוי כי תמרור 626 יוצב בראש העמוד מבלי שיהיה מעליו שלט פרסומי כלשהו, אולם גם בכך יש לראות סטייה קלה, על אחת כמה וכמה שלא נטען בשום שלב כי המערער לא הבין את תוכן התמרורים או את ההנחיה לגבי אופן ביצוע התשלום. גם בעניין זה אין לי

אלא להסכים עם קביעתו של בית משפט קמא.

19. אשר לגזר הדין; גם כאן לא מצאתי כי בית המשפט קמא שגה בקביעתו. הלכה פסוקה היא כי ערכאת הערעור לא תתערב בחומרת העונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית אלא רק במקרים חריגים של סטייה ברורה ממדיניות הענישה הראויה וממתחם העונש ההולם. אל לה לערכאת הערעור להמיר שיקול דעתה של הערכאה הדיונית, בשיקול דעתה שלה לעניין העונש, אלא רק בנסיבות חריגות בהן ניתן להצביע על טעות מהותית ובולטת שנפלה בגזר הדין או שהעונש חורג באופן קיצוני מרמת הענישה הנוהגת בנסיבות דומות (ראו ע"פ 258/17 פלאח נ' מדינת ישראל (10.8.2017); ע"פ 8057/16 שטרימר נ' מדינת ישראל (9.8.2017); ע"פ 10166/09 פלוני נ' מדינת ישראל (10.11.2010); ע"פ 3091/08 טריגר נ' מדינת ישראל (29.1.2009); ע"פ 1242/97 גרינברג נ' מדינת ישראל (3.2.1998)).

המקרה דנן אינו נמנה על אותם מקרים אשר מצדיקים התערבות בגזר הדין, ומשכך דין הערעור גם בעניין זה להידחות.

סוף דבר

20. השורה התחתונה מכל האמור, **היא שדין הערעור להידחות**, על שני חלקיו.

המזכירות תשלח לצדדים עותק פסק דין כמקובל.

ניתן היום, ט' חשוון תשפ"ב, 15 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.